

werd gesproken. De impasse werd hier zelfs doorbroken door dan maar de stad zelf voor 50.000 gulden te laten intekenen; ook hier moesten investeerders van buiten Rotterdam te hulp schieten. Kennelijk liepen de Rotterdammers zonder meer al niet zo hard van stapel voor dit soort ongewisse zaken.

(2) De voor-compagnieën waren nu niet direct voorbeelden van succesvolle ondernemingen geweest. Eén van de belangrijkste investeerders in Rotterdam, Johan van der Veeken, had hierin geld gestoken en men kan zich voorstellen dat hij de nieuwe onderneming met enige scepsis bekeek.

Johan van der Veeken

Eén van de weinige kapitaalkrachtige inwoners was Johan van der Veeken, een immigrant. Door oorlogsgeweld uit de zuidelijke Nederlanden verdreven, vestigde deze koopman, bankier en reder zich in de Maasstad waar hij een sleutelrol speelde bij haar opbloei. Eén van zijn vele handelsactiviteiten was zijn deelname aan de oprichting van de Kamer Rotterdam van de Verenigde Oostindische Compagnie. Geboren in 1549 te Mechelen als zoon van een rijke haringkoopman, verliet hij deze door oorlogsgeweld geteisterde stad al op 25-jarige leeftijd om zich in Antwerpen te vestigen. De jonge Van der Veeken voorzag dat onder Spaans bewind en met een Zeeuwse blokkade ook de Antwerpse handel ter ziele zou gaan. Vandaar dat hij al in 1581 zijn onroerend goed begon te verkopen. In de herfst van 1583 bracht hij zijn bezittingen over naar Rotterdam, dat sinds 1572 partij tegen Spanje had gekozen.

In zijn nieuwe woonplaats was Johan van der Veeken weldra één van de meest vermogende en invloedrijke inwoners en hij verwierf daardoor een vooraanstaande positie. Eind 1583 werd Johan van der Veeken voor het eerst in Rotterdam genoemd en wel als bankier. Door zijn relaties was Van der Veeken spoedig in staat op te treden als financier voor de Republiek. Hij had talrijke betrekkingen met de Staten-Generaal, met de Staten van Holland en met Johan van Oldenbarnevelt, oud-pensionaris van Rotterdam. Voor hem trad Van der Veeken tevens in particuliere zaken als geldschieter op. Herhaaldelijk stond Van der Veeken hem met raad terzijde, waarbij zijn uitstekende contacten met Engeland en Frankrijk zeer van dienst bleken. Begin 1584 trad Van der Veeken op als koopman en reder en net als zijn vader was hij actief in de haringhandel. Hij dreef bovendien een levendige handel op Scandinavië en op Portugal, Spanje en Italië. Zijn schepen vervoerden